

Ahmet Ümit

Ahmet Ümit 1960'ta Gaziantep'te doğdu. Babası kilim tüccarı, annesi terzi olan Ahmet Ümit'in kendinden büyük 6 kardeşi vardır. 1983'te Marmara Üniversitesi'nde Kamu yönetimi Bölümü'nü bitirdi. Üniversite öğrencisiyken 1981 yılında Vildan Hanım ile evlendi. 1985-1986 yıllarında, Moskova'da Sosyal Bilimler Akademisi'nde siyaset eğitimi gördü. 1990 yılında bir grup edebiyat tutkunuyla birlikte Hişt adlı kültür-sanat dergisini çıkardı. Şiir, öykü ve yazılarını Adam Sanat, Yine Hişt, Öküz ve Cumhuriyet Kitap dergileri ile Yeni Yüzyıl gazetesinde yayımladı.

Şiirleri, 1989 yılında Sokağın Zulası adıyla, 1992'de ilk öykü kitabı Çıplak Ayaklıydı Gece yayımlandı. Aynı yıl Ferit Oğuz Bayır Düşün ve Sanat Ödülünü aldı. Bu kitap Ahmet Ümit'i yazın dünyamıza tanıtan ilk kitap olma özelliğini de taşımaktadır.

Arkadaşı tiyatro yönetmeni Ali Taygun'un teşvikiyle polisiye yazmaya ağırlık veren Ahmet Ümit, 1993 yılında ATV için çekilen "Çakalların İzinde" adlı polisiye dizinin öykülerinin ve senaryolarının yazılmasına katkıda bulundu. Ardından da 1995'te çeşitli gazete ve dergilerde Franz Kafka, Dostoyevski, Patricia Highsmith, Edgar Allan Poe ve polisiye roman yazarları üzerine inceleme ve tanıtım yazıları kaleme aldı.

Çıplak Ayaklıydı Gece öykü kitabını "Bir Ses Böler Geceyi, Agatha'nın Anahtarı, Şeytan Ayrıntı'da Gizlidir" adlı polisiye öykü kitapları izledi. Hem çocuklara hem büyüklere yönelik Masal Masal İçinde ve Olmayan Ülke kitapları ile farklı bir tarz denedi. 1996'da yazdığı ilk romanı Sis ve Gece, polisiye edebiyatta bir başyapıt olarak değerlendirildi. Yunanistan'da yayımlanarak yabancı dile çevrilen ilk Türk polisiye yapıtı unvanını kazandı. Bu romanın ardından Kar Kokusu, Patasana ve Kukla yayımlandı. Bu kitapları Ninatta'nın Bileziği, İnsan Ruhunun Haritası, Aşk Köpekliktir, Beyoğlu Rapsodisi, Kavim, Bab-ı Esrar, İstanbul Hatırası, Sultanı Öldürmek, Beyoğlu'nun En Güzel Abisi, Elveda Güzel Vatanım, Kırlangıç Çıığı ve Aşkımız Eski Bir Roman kitapları izledi. Ahmet Ümit'in İsmail Gülgeç'le birlikte hazırladığı Başkomser Nevzat-Çiçekçinin Ölümü ve Başkomser Nevzat-Tapınak Fahişeleri, Aptülika (Abdulkadir Elçioğlu) ile birlikte hazırladığı Başkomser Nevzat- Davulcu Davut'u Kim Öldürdü? Ve Bartu Bölükbaşı ile birlikte hazırladığı Elveda Güzel Vatanım- İttihatçıların Yükselişi adlı çizgi romanları da bulunmaktadır. Eserleri yirminin üzerinde yabancı dile çevrilmiştir.

Öykülerinden yola çıkarak Uğur Yücel tarafından Karanlıkta Koşanlar ve Cevdet Mercan tarafından Şeytan Ayrıntıda Gizlidir dizileri yapılmış, "Sis ve Gece" adlı romanı 2007'de Turgut Yasalar tarafından sinemaya uyarlanmıştır. "Şeytan Ayrıntıda Gizlidir", "Agatha'nın Anahtarı" ve "İstanbul Hatırası" kitapları radyo tiyatrosu formatına uyarlanarak NTV Radyo'da yayımlanmıştır.

ESERLERİ

Roman

- Sis ve Gece (1996)
- Kar Kokusu (1998)
- Patasana (2000)
- Kukla (2002)
- Beyoğlu Rapsodisi (2003)
- Kavim (2006)
- Bab-ı Esrar (2008)
- İstanbul Hatırası (2010)
- Sultanı Öldürmek (2012)
- Beyoğlu'nun En Güzel Abisi (2013)
- Elveda Güzel Vatanım (2015)
- Kırlangıç Çıığı (2018)

Öykü

Çıplak Ayaklıydı Gece (1992)
Bir Ses Böler Geceyi (1994)
Tapınak Fahişeleri Başkomser Nevzat 2 (1997)
Agatha'nın Anahtarı (1999)
Şeytan Ayrıntıda Gizlidir (2002)
Aşk Köpekliktir (2004)
Başkomser Nevzat, Çiçekçinin Ölümü (2005)
Başkomser Nevzat 3: Davulcu Davut'u Kim Öldürdü? (2011)
Aşkımız Eski Bir Roman (2019)

Şiir

Sokağın Zulası (1989)

Deneme

İnsan Ruhunun Haritası (2007)

Masal

Masal Masal İçinde (1995)
Ninatta'nın Bileziği (2006, Destan)
Olmayan Ülke (2008)

FİLMLERİ VE DİZİLERİ

Senaryo

2019- Merhaba Güzel Vatanım (Sinema Filmi)
2007-Komiser Nevzat (TV Dizisi)
2001-Karanlıkta Koşanlar (TV Dizisi)
1993-Çakalların İzinde (TV Dizisi)

Oyuncu

2016- Üvey Evlat (Kendisi) (Sinema Filmi)
2011- Bir Ses Böler Geceyi (Ahmet) (Sinema Filmi)

Eser

2019- Merhaba Güzel Vatanım (Sinema Filmi)
2015- Racon (TV Dizisi)
2011- Bir Ses Böler Geceyi (Ahmet) (Sinema Filmi)
2006- Sis ve Gece (Sinema Filmi)
2004- Şeytan Ayrıntıda Gizlidir (TV Dizisi)
2004- Çalınan Ceset (TV Filmi)
2001- Karanlıkta Koşanlar (TV Dizisi)

KARAKTER TİPLERİ

Genel bakış Ahmet Ümit romanları karakter çeşitliliği açısından oldukça zengindir. Karakter özelliklerinin zengin olmasının yanında anlatmaya çalıştığı insan tiplerinin ait olduğu sınıf, grup veya topluluğa bakıldığında da benzer durum söz konusudur. Romanlardaki karakterleri yeraltı dünyası ile bağlantılı, çıkarıcı ve suçlu kişiler, travma sonrası psikolojisi bozulmuş ve bu sebeple cinayet işleyen sıradan kişiler, son olarak da sosyal açıdan daha uyumlu, farklı kişilik özelliklere sahip olanlar olarak kategorilendirebiliriz. Yazar, Başkomser Nevzat, ekibi Ali ve Zeynep ile Nevzat'ın sevgilisi Evgenia'ya birçok romanında yer verir. Fakat bu karakterler her zaman Nevzat kadar etkin değildir. Başarılı ve bilgili bir polis olan Nevzat karakterinin olmadığı ya da ana karakter olarak yer almadığı romanların da sayısı az değildir. Ahmet Ümit, polisiye romanlarında katili, neredeyse her zaman, travma yaşamış ve yaşadığı olumsuz olayın etkisi ile cinayet işlemiş kişilerden seçmiştir. Her romanın sonunda katil olduğu anlaşılan ya da çözülmeye çalışılan olayın sorumlusu erkektir. Bu konuda Sultanı Öldürmek romanı, katilin eve temizliğe gelen kadın çıkması açısından istisnadır.

1. **İdealist ve duyarlı karakterler** Romanlarda idealist ve duyarlı diye nitelendirebileceğimiz karakterlerin mesleklerinde, inançlarında özverili oldukları veya kendilerini adadıkları örgütler uğruna fedakarlıklar yaptıkları görülür. Başarılı, çalışkan ve öne çıkan karakterlerdir. Patasana romanındaki Bernd, Elveda Güzel Vatanım'daki Şehsuvar Sami, Bir Ses Böler Geceyi romanındaki Süha ve birçok romanda baş kahraman olan Başkomser Nevzat, yardımcıları Ali ve Zeynep bu kişilere örnek olara verilebilir.

Bernd (Patasana) *Disiplinli ve mesafeli erkek*

Bernd işinde oldukça iyi bir arkeologdur. Disiplinli ve hırslı olmasıyla arkadaşlarının dikkatini çekmiştir. İş dışında ise herkese mesafeli ve soğuk davranmaktadır. Günlük sorunları ve çalışma arkadaşları ile olan sorunları işine yansıtmaz. Esra, onu Kemal'in katili olmakla suçladığında bile suçlamaları reddeder, olaya soğukkanlı yaklaşır ve basın toplantısı bitene kadar hiçbir şey olmamış gibi davranacağını söyler. Ermeni olan eşi dolayısıyla ise soykırım meselesine oldukça duyarlı ve katı bir söylem ile yaklaşmaktadır.

Şehsuvar Sami (Elveda Güzel Vatanım) *İdealist ve vatansever erkek*

Şehsuvar Sami, ülkesinin geleceğinin İttihak ve Terakki partisinin yönetiminde iyi olabileceğine inanmaktadır ve bağlı olduğu cemiyetin idealleri uğruna karakterine hiç uygun olmasa da cinayet bile işlemiştir. Vatanın kurtuluşuna katkıda bulunduğuna inandığı için kendinden ve aşkından ödün verir. Çok sevdiği aşkı Ester ile yollarını ayırır ve onu ömür boyu unutamaz. Edebiyat konusunda oldukça yeteneklidir fakat hayat onu bambaşka bir yere götürünce bu ilgisini de geri plana atar.

Süha (Bir Ses Böler Geceyi) *İdealist ve örgüt üyesi erkek*

Süha üniversitedeyken sol görüşlü bir örgüte üyedir ve örgüt içinde oldukça aktiftir. Örgütü korumak, örgüt arkadaşlarını tehlikeye atmamak için sevgilisi çok zor durumdayken mantığı ile hareket ederek onunla iletişim kurmaya çalışmamış ve dikkatli davranmıştır. Üniversitedeyken hapishaneye girene kadar kendini örgütün idealleri için davaya adanmış olarak görmüştür.

Başkomser Nevzat (Beyoğlu'nun En Güzel Abisi) *Duyarlı, başarılı ve travma yaşamış erkek*

Başkomiser Nevzat, Ahmet Ümit'in bir çok romanının ve öyküsünün baş kahramanı bir başkomiserdir. Karısı ve kızını bombalı bir saldırıda kaybetmiş ve acısını hala yaşamaktadır. Buna rağmen hayatına işine tutunarak devam etmektedir. İdealist ve başarılı bir polistir. Her durumda adaleti yerine getirmeye ve işini tamamlamaya çalıştığı görülür. Kendini işine adamıştır. Mesleği dolayısıyla her türlü insanı tanıdığı ve herkesin kendine göre zaafı ve yaraları olduğunun farkındadır.

Ali (Beyoğlu'nun En Güzel Abisi) *Sert ve gözü kara erkek*

Başkomiser Nevzat gibi Ali komiser'de, Ahmet Ümit'in roman ve öykülerinin başkarakterlerindedir. Çoğu hikâyesinde yer alır. Ali komiser görevine bağlı bir polistir. Bu konuda idealisttir. Fakat üslup olarak kaba, sert olduğu söylenebilir ve şiddete kolaylıkla başvurur. Aynı zamanda gözü karadır. İş söz konusu olunca tehlikeli durumlara düşünmeden atılır.

Zeynep (Beyoğlu'nun En Güzel Abisi) *Özenli çalışan, şefkatli kadın*

Zeynep başarılı bir kriminologdur. İş konusunda çok titiz ve özenlidir. Görevi konusunda hassastır ve

bu konuda fedakârlıklar yaptığı söylenebilir. İzin yapmaması, uyumadan çalışması, ona görev verilmeden gerekli tarihi ve akademik araştırmaları yapması kanıt olarak verilebilecek örneklerdendir.

2. *Travma yaşamış, psikolojik sorunlar sebebiyle suç işleyen karakterler* Bu karakterler hikayenin sonunda beklenmedik şekilde katil çıkmaktadır. Suçluların psikolojik bozuklukları ve geçmişte yaşamış oldukları travmalar cinayet işlemlerinde önemli yer tutar. Genellikle toplumda sıradan meslekleri olan, başarılı ve saygın, önceden suça bulaşmamış kişilerdir. İntikam, kendini veya kariyerini kurtarma, koruma gibi nedenlerle öldürme söz konusudur. Patasana romanından Timoty, Kırlangıç Çığılığı'ndan Nadir, Kavim romanından Can, Kar Kokusu romanından Kerem ve İstanbul Hatırası romanından Yekta örnek olarak gösterilebilir.

Timoty (Patasana) *Savaş sonrası travma yaşamış erkek*

Savaşa katılmış olan Timoty savaş sonrası psikolojik tedavi görmüştür. Karısı da başka biri ile giderek onu terk etmiştir. Öldürmenin vahşetini insanlara hatırlatmak ve anlatmak için insanları soğukkanlılıkla öldürmüş ve bunun gerekliliğini savunmuştur. İnsanların öldürme konusunda ders almamasına, her zaman aynı döngünün yaşanmasına, ölümün vahşiliğine dikkat çekmek istemiştir. Savaş sırasında gördükleri ve sonrasında fark ettikleri, yardımsever ve sağduyulu bir ölü diller uzmanı olan Timoty'yi katil olmaya itmiştir.

Nadir (Kırlangıç Çığılığı) *Cinsel istismar travması yaşamış erkek*

Nadir, üvey babası tarafından defalarca istismar edilmiştir. Annesinin olayı öğrendikten sonra adamı öldürmesine de şahit olmuştur. Annesi olayın duyulmaması için Nadir'e profesyonel olarak psikolojik tedavi aldırılmamıştır. Nadir, savcı olduktan sonra travmanın etkisi ile istismarcıları kendine has ritüellerle öldürerek seri katil olmuş ve yıllarca kendini gizleyebilmiştir. Fakat suçlarının anlaşılmasına için, suçsuz polisleri öldürmekten de çekinmeyerek acımasız ve soğukkanlı tarafını da göstermiştir.

Can (Kavim) *Travma yaşamış ve intikam peşinde erkek*

Can'ın ailesi yıllar önce bir araba da kurşunlanarak öldürülmüştür. Can'ın bu ölüme şahit olması ve bunu yapanların kimliğini öğrenmesi, intikam peşine düşmesine neden olmuştur. Yaşadığı travmayı atlatamadığı için başarılı ve saygın bir kimliği olmasına rağmen geçmişin etkisinden kurtulamamıştır. Bu durum görünen kişiliğine rağmen adalet arayışı içinde cinayet işlemesine sebep olmuştur.

Kerem (Kar Kokusu) *Travma yaşamış ve örgüt üyesi erkek*

Kerem, sol bir örgüte üyedir ve örgüt içinde aktif olarak yer almaktadır. Polis tarafından tutuklanmaların olduğu bir dönem hasta olan bebeği ölmüştür ve eşi de onu terk etmiştir. Ayrılık ve ölüm travmaları yaşayan Kerem mutsuz, içe kapanık, öfkeli ve dengesiz davranışları olan birine dönüşmüştür. Örgüt arkadaşlarına karşı mesafelidir ve ani çıkışları vardır.

Yekta (İstanbul Hatırası) *Travma yaşamış ve mutsuz erkek*

Yekta çocuğunu ve karısını bir kazada kaybetmiştir. Onların ölümünden sonra toparlanamadığından hayatına kaldığı yerden devam edemez ve içe kapanık birisine dönüşür. Ailesinin ölümüne neden olan kazanın dolaylı yoldan suçlularının peşine düşerek birçok cinayet işleyecek kadar hayattan kopmuştur.

3. *Özgürlüğüne düşkün ve güçlü karakterler* Bu özelliklere sahip olanların kadın karakterler içinden olduğu söylenebilir. Yazar birçok romanında güçlü kadın karakterlere yer vermiştir. Bu kişiler başarılı ve bağımsız kadınlardır. Hayalleri, istekleri konusunda cesur ve kararlı davranırlar. Sis ve Gece romanındaki Mine, Patasana'daki Esra, Bab-ı Esrar romanındaki Susanna ve kızı Karen Kimya, Elveda Güzel Vatanım romanındaki Ester karakterleri bu kişilere örnektir.

Mine (Sis ve Gece) *Özgürlüğüne düşkün ve entelektüel genç kadın*

Mine'nin annesi ve babası ayrılmış, annesi başkasıyla evlenmiştir. Almanya'da büyümüş ve Türkiye'ye gelmek zorunda kalmıştır. Mine ona göre olumsuz olan bu durumlarla baş edebilmiş ve ayrı bir eve çıkarak kendi özgür alanını yaratmıştır. İlişkilerinde rahat tavırları dikkat çekmektedir. Evli olan Sedat ile yasak bir aşk yaşamıştır. Daha sonra Sedat'tan ayrılır ve Fahri ile ilişki yaşamaya başlar. Kendini kimseye bağımlı hissetmediği söylenebilir.

Esra (Patasana) *Kendine güvenli ve lider özellikli kadın*

Esra öğretim üyesi arkeologdur. Hayatında çocuk düşürme, boşanma, anne ve baba ayrılığı gibi

olumsuz durumlar yaşansa da üstesinden gelebilmiş görünmektedir. Dik başlı, kendine güvenen, sorumluluk sahibi ve özgür bir karakterdir. Çalışma yaptığı köydeki Eşref Yüzbaşı ile gizli bir aşka başlar. Eşiyle ayrı olsa da boşanmamış olan yüzbaşı ile ilişki yaşamaktan çekinmez. Başında olduğu ekibe karşı dengeli, sıcak ve sorumluluk bilinci ile yaklaşır ve işini öncelikli tutar. Aldığı ilk büyük sorumluluktur ve üstesinden geleceğine inanıyordur.

Susanna (Bab-ı Esrar) *Asi ve özgür kadın*

Susan gençliğinde hippie olan, hala daha doğa ve hayvanlarla ilgili eylemlerde aktif rol alan biridir. Gençliğinde kendisinden çok farklı karakterde biri olmasına rağmen, Mevlevi dergâhında büyümüş Poyraz ile hiç düşünmeden evlenmiştir. Aşık olduğu için farklılıklarını ve evlilik hayatında yaşayabileceği zorlukları önemsememiştir.

Karen Kimya (Bab-ı Esrar) *Kendine güvenli ve lider özellikli kadın*

Karen Kimya çok sevdiği babası evi terk edince annesi ile büyümüştür. Babası konusundaki duygularını iç dünyasında yaşamaktadır ve onlarla baş etmeye çalışmaktadır. Başarılı bir iş kadınıdır. İş hayatında da özel hayatında da bağımsız ve kendine güveni olan bir profil çizer. Patronu özel ve zor bir iş için ona güvenmiş ve tüm sorumluluğu ona yüklemiştir. Öykünün sonunda ne istediği ile yüzleşip, çocuğu aldırmasını isteyen sevgilisine karşı kendisini rahatlıkla ifade edebilmiştir.

Ester (Elveda Güzel Vatanım) *Özgür ve idealist kadın*

Ester, o dönemin şartlarına göre kendisi Yahudi, Şehsuvar Sami'nin Müslüman olmasına, Osmanlı toprağı sayılan Selanik'te yaşamasına rağmen aşkını korkusuzca yaşamıştır. Dik başlıdır ve akıllıdır. Şehsuvar Sami'ye çok aşık olmasına rağmen, onu kendi idealleri peşinden gitmesinin ardından kendi hayallerini terk etmemiş, hayatını istediği doğrultu da kurabilmiştir.

4. **Çıkarıcı ve Suçlu Kişiler** Kendi çıkarları için türlü suçlar işleyebilecek ve hayatlarındaki insanlara zarar verebilecek kişilerdir. Genellikle daha önce yasa dışı işlere bulaşmış ve suç işlemişlerdir. Romanlarda bu karakterlere olumsuz birçok özellik yüklenmiştir. Beyoğlu'nun En Güzel Abisi romanından Engin, İstanbul Hatırası'ndan Adem Yezdan, Kukla romanından Doğan karakterleri örnek verilebilir.

Engin (Beyoğlu'nun En güzel Abisi) *Çıkarıcı ve yasa dışı işlere bulaşmış erkek*

Engin çıkarları doğrultusunda hareket eden, uyuşturucucu ve mafya dünyasına bulaşmış biridir. Kendi çıkarları için sevgilisini, patronunu ve etrafındaki herkesi kullanmaktadır. Parası için evli bir kadın olan Jale ile birlikte olur, sevgilisi onu kıskanınca şiddet göstermekte sakınca görmez ve daha çok para için gizli işler yürütür. Etrafında şüphe çeken o kadar çok kişi vardır ki, onun bu karmaşık ve kirli işleri sonucu öldürüldüğü düşünülür.

Adem Yezdan (İstanbul Hatırası) *Çıkarıcı ve aşirete mensup erkek*

Adem Yezdan aşiret ailesine mensup, eğitilmiş ve zengin biridir. Görünürde her türlü işi yasal ve saygındır. Fakat rüşvet, çıkarı için şehrin ve çalışanlarının yararını hiçe sayma gibi olumsuz özelliklere sahiptir. Zenginliği ve eğitimi sayesinde ise bunu iyi bir şekilde gizlemektedir.

Doğan (Kukla) *Çıkarıcı ve suça bulaşmış erkek*

Doğan sağ görüşlü bir karakterdir ve vatan sevgisi içim karıştığı işler onu suça bulaştırmıştır. Beraberinde artık kendi çıkarını düşünmeye, kendi çıkarı için cinayet, yalan ve türlü oyunlar çevirmeye başlamıştır. En yakın arkadaşını hiç düşünmeden öldürebilmiş ve üvey kardeşini kullanarak kendini kurban gibi ve ölmüş gösteren planını uygulamaya çalışmıştır. Artık suç işlemekten çekinmediği, kendisini düşünerek her şeyi göze alabildiği görülmektedir.

5. **Mutsuz ve Yalnız Karakterler** Ahmet Ümit romanlarında çeşitli sebepler yüzünden mutsuz olan ve iç dünyalarında yalnızlık yaşayan karakterlere de rastlarız. Bazıları aynı zamanda sosyal uyum sorunu yaşayan veya psikolojik bozukluklara da sahip karakterlerdir. Sultanı Öldürmek romanından Müştak, Bir Ses Böler Geceyi romanından İsmail, İstanbul Hatırası romanındaki Demir ve Kukla romanından Adnan bu karakterlere örnek olarak gösterilebilir.

Müştak (Sultanı Öldürmek) *Utangaç ve psikolojik sorunları olan erkek*

Müştak karakteri sakin, utangaç ve içe kapanık bir karakterdir. İyi bir akademisyen ve araştırmacıdır fakat anne ve babasının çocukluğunda onu olumsuz şekilde etkileyen tutumları sebebiyle psikolojik

rahatsızlıkları vardır. Psikojenik füğ denilen unutma hastalığına yakalanmıştır. Aynı zamanda benliği ile sürekli çatışma yaşar. Onu terk eden aşkını da yirmi bir yıl geçmesine rağmen unutmamıştır. Tüm bunlar takıntılı, mutsuz bir yaşam sürmesine sebep olmaktadır.

İsmail (Bir ses böler Geceyi) *Dindar ve yalnız olan erkek*

Bağlı olduğu mezhepte alim olan dedesi tarafından yetiştirilen İsmail, dedesi öldükten sonra Hakk ve Hakikatin bilgisine ulaşma yolculuğuna devam etmek istemiş fakat anlayamamıştır. Aradığını bir türlü bulamayan ve dışlanan İsmail zamanla daha fazla kendi içine kapanır ve yalnızlaşır. Her anı mutsuzlukla geçer. Hakikat ile öylesine meşguldür ki hayatta başka hiçbir şey ile ilgilenemez olur ve bir süre sonra intihar eder.

Adnan (Kukla) *Alkolik ve mutsuz olan erkek*

Adnan başarılı bir gazeteciyken hayatın anlamı ile ilgili boşluğa düşerek depresyona giren ve hayat amacını yitiren bir karakterdir. Bu mutsuzluk ve anlamsızlık onun alkol kullanımını arttırmasına ve sorumluluklarını yerine getirmemeye başlamasına sebep olur. Evliliği sona erer ve mesleğindeki başarısı düşer. Mutsuz, yalnız ve sürekli alkol alarak günlerini geçirmeye başlar.

Demir (İstanbul Hatırası) *İçe kapanık ve mutsuz erkek*

Demir annesinin hastalığı dolayısıyla zor bir çocukluk geçirmiştir. Sorumlulukları hep ağır olmuştur. Aşık olduğu Handan, en yakın arkadaşlarından biriyle evlenir. Fakat Demir kimseyle evlenemez. Mesleği, ekonomik durumu iyi olmasına rağmen hayattan zevk alamadığı için mutsuz ve yalnız bir adamdır. Arkadaşı Yekta'nın Handan ve oğlu umudun intikamını alma planına yardım ederek hayatına bir amaç katar.

TEMALAR

Genel bakış Ahmet Ümit romanlarında planlı ve çok zincirli olay örgüsünün olduğu cinayetleri işlemeyi seçmiştir. Birden fazla vaka söz konusudur. Çoğunlukla polisiye romanlar yazmasının yanında topluma ait yaraların, sorunların hikâyelerde yer aldığı görülür. Dışlanan, azınlıkta kalan, trajik olaylar yaşayan kesimler romanlarda birkaç karakter üzerinden anlatılmakta ve onların açısından olaylara yer verilmektedir. Yazar bu durumları bağlantı kurduğu tarihi olaylarla anlatmış, oldukça yoğun biçimde tarihi bilgiye yer vermiştir. Romanların ortak temalarından bazıları gizem, polisiye ve aşktır.

1. **Gizem/Polisiye** Ahmet Ümit romanlarının ana teması gizem unsuru olarak görülmektedir. Cinayet ve polisiye romanlar yazan yazar genellikle başkarakter olarak Nevzat Başkomiser ve ekibindeki Ali ve Zeynep'i kullanır. Hikâyelerinde gizemi korumak ve okuyucuyu şaşırtmak için katilin, beklenilmeyen veya hikâyenin kenarında kalmış karakterler olduğu görülür. Katil salt suça bulaşmış kişiler değil mağdur olmuş, psikolojik sorunları olan karakterlerden seçilmiştir. Yazarın tüm romanlarında gizem teması görülmektedir.

Beyoğlu Rapsodisi Beyoğlu Rapsodisi okuru şaşırtın, olayın anlatıcısının katil olarak ortaya çıktığı, gizemini hikayenin sonuna kadar koruyan bir romandır. Selim, babasının işlediği cinayeti örtbas etmeye devam etmeye çalışmak ve statüsünü korumak için cinayet işler ve bu uğurda en yakın arkadaşını da öldürür.

Sultanı Öldürmek Sultanı Öldürmek romanında Müştak'ın yıllarca beklediği aşkı Nüzhet öldürülür ve Müştak unutma hastalığı dolayısıyla kendisinin cinayeti işlemiş olabileceğini düşünür. Onun katil olduğunu gösteren delillerle okuyucu şüpheye düşürülerek birkaç farklı karakterin katil olabileceği düşüncesi romanın sonlarına kadar var olur. Katilin, eve temizliğe gelen, hırsızlık yaptığı anlaşıldığı için cinayeti işleyen ve romanda sadece bir sahnede adı geçen bir karakter olması, olayın gizeminin hikâyenin sonuna kadar korunmasını sağladığı söylenebilir. Yazarın çoğu polisiye romanının aksine Başkomiser Nevzat'ın bakışı ile anlatılmamış olsa da olayın çözümünde polise yer verilmiştir.

Patasana Patasana romanında uzun yıllar öncesinde bir köyde, ırkçılıkla işlenen cinayetlere gönderme yapılarak yeniden insanlar öldürülmeye başlanmıştır. Ayrıca çok eski topluluklara ait Patasana tabletlerinin bulunması da insanların öldürme ve ders almama eğilimine dikkat çekmektedir. Katilin kim olabileceği ile ilgili hikâye boyunca şüphe duyulan isimler karşımıza çıkar. Fakat romanın

son kısmında sağduyulu, anlayışlı ve yardımsever Timoty karakteri hiç beklenmedik şekilde cinayetlerin suçlusunu olarak karşımıza çıkmaktadır. Merak unsuru romanda uzun süre korunmuştur.

2. **Aşk** Romanların ana teması aşk olmamakla birlikte bazı romanlarda aşk için işlenen cinayetler ya da karakterlerin ruh halini ve hayatlarını etkileyen aşk hikayeleri olduğunu görürüz. Bu hikâyelerin hepsi farklı içeriklere sahiptir. Sultanı Öldürmek, Sis ve Gece, Beyoğlu'nun En Güzel Abisi, Bab-ı Esrar, Elveda Güzel Vatanım romanları bu temaya örnek olarak gösterilebilir.

Sultanı Öldürmek Sultanı Öldürmek romanındaki Müştak, yıllar önce hiçbir şey söylemeden kendisini terk edip, yurt dışında okumaya ve kedine hayat kurmaya giden sevgilisi Nüzhet'i unutamaz. Hayatına başka kimseyi de almamıştır. Onunla yine karşılaşacağı günü düşündüğü çok günler olmuştur. Bu romanda unutulmayan ve uğruna yirmi bir yıl etkisinde kalınan bir aşk ile karşılaşırız.

Sis ve Gece Sis ve Gece romanı, her ne kadar ağırlıklı olarak gizem unsurunu barındırır da aşk temasını da yoğun biçimde barındırır. Sedat ve Mine arasında yaşanan yasak aşk yanında, aşk duygusu diğer birçok karakterin yaşamını derinden etkilemiştir. Fahri aşık olduğu kadının peşindeyken ölmüş, Mine'nin annesinin ve babasının aşk ilişkileri hayatlarını ve evliliklerini etkilemiş, Mine ve Sedat arasında yaşanmış aşk ise bir çok zorlu durumu beraberinde getirmiştir.

Beyoğlu'nun En Güzel Abisi Ahmet Ümit, bu romanında aşkın farklı yüzlerine yer vermiştir. Aşkı için cinayet işleyen, aşkına özen gösteren, aşkını ifade edemeyen karakterler vardır. Sadrı karakteri Azize'ye duyduğu gizli aşkın etkisi ile onu korumak adına Engin'i öldürür. Azize ve Engin arasındaki aşk ise dürüstlükten uzaktır. Engin, Azize'yi aldatır ve şiddet gösterir. Başkomiser Nevzat ve Evgenia arasında ise saygılı, özenli ve içten bir aşk yaşanmaktadır. Romanda aşkın iyilik veya kötülükle ilgisi olmadığı, kişiden kişiye değişiklik gösterebileceği ifade edilir.

Elveda Güzel Vatanım Osmanlı Devleti'nin son dönemini konu alan ve vatan severlik teması işlenen Elveda Güzel Vatanım romanında, Şahsuvar Sami'nin vatanı için olan idealleri uğruna aşkına ve kendi kişisel hayallerine arkasını dönmesi konu edilir. Fakat ömrü boyunca Ester'i unutamaz. En sonunda türkü zorluklardan sonra mücadelesi sona ermiştir ama Ester'in de evlendiğini öğrenmiştir. Hayatının içi boşalmış ve uzun süredir hayatında anlam bulamamaya başlamıştır. Tüm yaşadıklarını Ester'e yazdığı mektuplarda anlatarak yaşamına son verir. Kitapta unutulmayan ve acı veren bir aşk söz konusudur.

Bab-ı Esrar Bab-ı Esrar romanında aşkın farklı türleri karşımıza çıkar. İlahi aşk ve insani aşk temaları görülür. Susanna ve Poyraz arasında yaşanan aşkın yanında, Poyraz'ın asla vazgeçmediği ve ulaşmaya çalıştığı ilahi aşk biraz da mistik şekilde anlatılmaya çalışılır. Poyraz karakteri ilk önce Susanna'ya olan aşkı için dergahı bırakarak onunla evlenmeye yurt dışına gitmiştir. Ama nihayetinde çocukluktan beri yetiştiği kültüre ait ilahi aşka ulaşmak için karısını ve kızını terk etmeyi göze almıştır.

3. **Toplumsal sorunlar** Ahmet Ümit azınlıklar, marjinal kesimin yaşam problemleri ve çocuk istismarı gibi toplumun hassas sorunlarına romanlarında yer verir. Karakterler aracılığı ile ulaşabileceğimiz bu hikâyeler kimi zaman derinlemesine yer alırken, kimi zaman daha yüzeysel şekilde romanlarda yer bulmaktadır. Kırlangıç Çığılığı, Beyoğlu'nun En Güzel Abisi, Bir Ses Böler Geceyi, Kavim romanları bu temaya örnek olarak gösterilebilir.

Kırlangıç Çığılığı Kırlangıç Çığılığı romanının temaları mülteci sorunu, çocuk istismarı gibi hassas konulardır. Farklı birkaç olay zinciri aynı anda görülür. Mülteci olarak geldikleri ülkede sahipsiz çocukların organları satılıyordur. Savcı Nadir ise çocukken üvey babası tarafından istismar edildiği için psikolojisi bozuktur ve polis teşkilatından edindiği bilgilerle çocuk istismarcılarını öldürmüştür. Suça bulaşmış tüm bu insanların bir zamanlar her çocuk gibi masum olduğu, onları suça götüren yolların önemsenmesi gerektiği Zeynep ve Başkomiser Nevzat karakterleri üzerinden ifade edilir.

Bir Ses Böler Geceyi Bir Ses Böler Geceyi romanı ana tema olarak olmasa da alt metin olarak azınlık temasına yer verir. İnançları dolayısıyla yaşadıkları toplumda azınlık olarak kalan bir kesimin geçmişte yaşanan baskı ve olumsuz olaylardan dolayı inançlarını dikkat çekmeden ve kapalı bir şekilde yaşadıkları görülür. Süha karakterinin ailesinin, komşularına dahi mezheplerini söylememeleri,

evde bu konuların pek konuşulmaması eski dönemlerde yaşanan tedirginliği anlatan bölümler olarak verilir.

Kavim Yaşadığı toplumda inançlarının ve ırklarının farklılığı sebebiyle azınlıkta kalmış insanların başına gelen trajik olaylar, baskılar, ön yargılar Kavim romanında yer alır. Fakat bununla birlikte her türlü farklılığa rağmen üzerinde yaşanan, sahiplenilen yerin vatan sayılacağı ve önemli bir ortak nokta olacağı anlatılır. Her tür inancın birbirinden etkilendiği, birbirine benzer unsurlar taşıyabileceği Can karakterinin düşünceleri üzerinden anlatılmaktadır.

Beyoğlu'nun En Güzel Abisi Ahmet Ümit bu romanında pek çok farklı karaktere yer verir ve bu karakterlerin temsil ettikleri gruplara, onların dünyalarından bakmamız için bir açı sunar. Sokakta yaşayan ve uyuşturucu madde kullanan çocuklar, kimsesiz veya yoksul kadınlar, semtlerin arka sokaklarında yasa dışı ve insani koşullardan uzak işler yapan insanlar ve daha çokları derinlemesine olmasa da kendi hikâyeleri ile romanda yer alır. Ayrıca ayrımcılık ve ön yargı gibi olumsuz duygularla saldırıya uğrayan azınlıkların yaşadıkları şehri ve ülkeyi terk etmek zorunda kalışları, yaşadıkları trajik olayların hayatlarına etkisini ve bir semtin değişimine nasıl yol açtığı anlatılır.